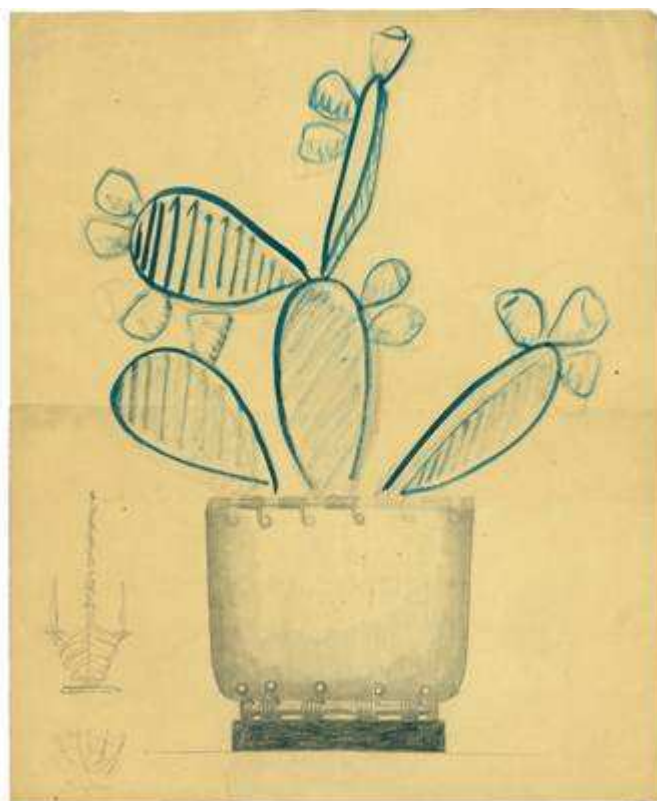

EXPOSICIÓ
JAUME MERCADÉ. JOIES I DIBUIXOS

NOTA DE PREMSA

La *Fundació Apel·les Fenosa* presentarà entre el 10 de juliol i el 30 de setembre de 2009, a la seva seu del Vendrell, l'exposició **JAUME MERCADÉ. JOIES I DIBUIXOS**, que serà inaugurada el dia 10 de juliol de 2009 a les 19 h. Comissariada per Albert Mercadé, besnét de l'artista, aplega un conjunt inèdit d'un centenar de dibuixos i joies.

L'exposició té com objectiu introduir al visitant a la trajectòria com a dibuixant de l'orfebre i pintor noucentista Jaume Mercadé i Queralt (Valls, 1889 - Barcelona, 1967). Malgrat la gens menyspreable quantia d'exposicions dedicades a l'artista vallenc d'ençà la seva mort, mai ens havia estat donada l'avinentsa de mostrar i justificar, d'una manera autònoma i aprofundida, aquesta vessant íntima del seu art.

Jaume Mercadé-Apel·les Fenosa. Reconstrucció d'una amistat.

Malgrat pertànyer a dues generacions diferents –Mercadé i Fenosa es portaven dotze anys de diferència– les trajectòries vitals i artístiques dels dos il·lustres artistes catalans es creuren en diferents moments al llarg de la seva vida.

L'esplèndida col·lecció d'escultura catalana que Jaume Mercadé havia reunit abans de la Guerra Civil incorporava almenys quatre estàtues de Fenosa : un retrat de Montserrat Fargas, el retrat de Jordi Mercadé i dues estatuetes més dels anys trenta.

Durant aquell període daurat de les arts catalanes Mercadé i Fenosa coincidiren en nombroses exposicions a la ciutat, en particular a la Sala Parés. Els trobem per primera vegada exposant conjuntament al Saló de Tardor de la Sala Parés de l'any 1928. A la Sala Parés, els dos artistes catalans també coincidiran a l'annual exposició del grup de les Arts i els Artistes (1930), a la Fira d'Art que organitzà el Cercle Artístic de Sant Lluc la tardor de 1931, així com en la mostra commemorativa del Cinquantè aniversari de la Sala Parés (1933). Tanmateix, al certamen d'art més important d'aquell període en que tots dos artistes concorregueren simultàniament fou en les Exposicions de Primavera que s'organitzaren al Palau de Montjuïc.

Amb l'adveniment de la Guerra Civil les vides de Mercadé i Fenosa es separarien.

Fenosa fou un gran admirador de l'art de Mercadé. Al llarg de la seva vida li adquirí diferents peces d'orfebreria, algunes d'elles encara conservades per la vídua de l'artista.

Mercadé, el traç noucentista. Del paisatgisme al retrat.

Nascut a Valls l'any 1889, als divuit anys, en el mateix moment de l'explosió del noucentisme a la ciutat de Barcelona, el seu pare, propietari d'una botiga de regals a la població tarragonina, decidí enviar-lo a Barcelona per aprendre l'ofici d'argenter. Ingressà al taller de Jaume Sunyer i Parera, el pare del gran joier noucentista Ramon Sunyer, hereu d'una nissaga molt antiga d'argenteres de la ciutat de Barcelona amb qui Mercadé aprendria les bases de l'ofici.

Dibuixos d'orfebreria i argenteria.

Segurament una de les facetes més desconegudes de l'artista i que l'exposició mostra per primera vegada en una mostra és la relativa als dibuixos de joieria. Mercadé fou per sobre de tot orfebre; Mercadé fou junt amb Ramon Sunyer un dels joiers referencials del període 1917-1960 a la ciutat de Barcelona. Guanyà des de ben aviat premis internacionals -diploma d'honor i medalla d'argent a l'*Exposition des Arts Décoratifs de París* (1925); gran premi i medalla d'or a l'Exposició Internacional de Barcelona (1929)- i rebé encàrrecs de les principals institucions catalanes -la "Veracreu" de Montserrat; la placa de l'Institut de cultura de la dona; la Medalla d'Or de la presidència de la Generalitat-. Alhora, el seu art fou molt valorat per la burgesia catalana del seu temps, i realitzà centenars de projectes i dissenys per a les famílies més benestants de la ciutat (els Guarro, els Plandiura, els Puig, els Fàbregas, els Monegal...). Mercadé no improvisava en el seu ofici. Dibuixava escrupolosament cada fermall, cada

braçalet; fins a la cullereta de cafè li atorgava una dignitat i una importància centrals. Sovint pintava i signava els dibuixos imprimint, el seu segell innat d'artista. També professà el bon hàbit de conservar els dibuixos i gràcies a aquest gest previsor podem resseguir avui l'evolució estilística del seu art.

Els paisatges.

Davant l'acte creatiu Mercadé era molt metòdic. En primer lloc, estudiava detingudament el paisatge i en determinava el teló de fons: els camps, els celatges, el mar; en un segon moment definia els elements característics de l'entorn: els arbres, els habitatges rurals, i en traçava el seu esquelet més elemental; finalment, sovint escrivia sobre el paper, els colors que empraria en l'obra pictòrica definitiva. Un dibuix essencial que ajudarà a fer més comprensible el quadre, a que la comunicació en resultés més efectiva. Fins i tot els seus quadres semblen reduir-se tots ells en l'estructura del paisatge: son els troncs i les masies i les seves línies elementals les que dominen el contingut abans que la suggestió cromàtica.

Fou durant els anys cinquanta i seixanta on millor es reflectí aquest principi ordenador. Aquella etapa està caracteritzada per l'apropament progressiu a la naturalesa; comença a realitzar primer plans, de troncs, de marges, de cases, de llenques de terreny. De vegades el pintor componia aplicant traçades ràpides, talment com els cal·lígrafs orientals, però molt ben emplaçades en el conjunt del paisatge.

Les figures.

Un comentari apart mereixen els dibuixos de nus i de retrats. Quan esclatà la guerra, Mercadé es traslladà amb la seva família a la població de Viladrau, al cor del Montseny. En aquella població, resguardat del soroll i de les bombes, el pintor, que no sortia a pintar exteriors per por a ser detingut (hem de tenir en compte que Mercadé havia sigut autor per exemple de la Medalla d'Or de la presidència de la Generalitat encarregat pel president Macià), decidí, en resposta a la seva necessitat artística, tancar-se al seu refugi i pintar les gents del poble.